

Beslut om att förbinda sig/närståendevårdens graderade stödmodell Ainutlaatusesti arjessa

Mellersta Österbottens välfärdsområdesstyrelse 07.10.2024 § 254
3753/00.02.01/2024

Beredningen utvecklingskoordinator Satu Marjakangas

I Soite har det beretts ett projekt relaterat till utveckling av närståendevården i fråga om vilket man ansöker om stöd ur Social- och hälsovårdsministeriets Anslag för hälsofrämjande för att bygga upp närståendevårdens graderade stödmodell i Mellersta Österbotten. Genom anslaget stöder man sådan verksamhet i kommunerna som främjar välfärd och hälsa och hälsofrämjande verksamhet som bedrivs som ett samarbete mellan kommuner, välfärdsområden och organisationer. Soites projektansökan koncentrerar sig på programmets tyngdpunkt: Stöd för äldres funktionsförmåga och möjligheter att bo hemma och främjande av närståendevårdarens välfärd, funktionsförmåga och hälsa.

I projektet Ainutlaatusesti arjessa utvecklar man under åren 2025-2027 en stödmodell för närståendevårdare i Mellersta Österbotten som består av tre nivåer. I modellen ökar stödet och de tjänster som erbjuds en närståendevårdssituation förändras. Alla närståendevårdare får allmänt stöd. Intensifierat stöd riktas särskilt till funktionshindervisens närståendevårdare i arbetsför ålder, särskilt stöd erbjuds alla närståendevårdare vars situation har blivit belastad, har hamnat i kris eller vars vårdrelation håller på att avslutas. Stödmodellen byggs upp i samarbete mellan välfärdsområdet, kommunerna, församlingen, organisationer och andra aktörer i området samt genom att involvera närståendevårdarna. Behovet av projektet baserar sig på en enkät som genomförts bland närståendevårdarna i området och en gruppintervju samt på servicehandledarnas ståndpunkter inom närståendevården. Projektidén bearbetades i juni i en gemensam workshop tillsammans med yrkesutbildade personer inom närståendevården, tredje sektorn och kommunernas hyte-koordinatorer (hyte = välfärd och hälsa).

Centrala mål för projektet:

- I samarbete med aktörer i området skapas det en strukturerad stödmodell som består av tre nivåer för närståendevårdare som är i olika slags närståendevårdssituationer.
- Närståendevårdarnas hälsa och välbefinnande förbättras. Man blir bättre på att identifiera problem med orken hos närståendevårdare och kan reagera på dessa.
- Närståendevårdare får kamratstöd av andra som är i en likadan situation, bland annat genom att man utökar och utvecklar organisationernas kamratgruppsverksamhet.
- Användningen av närståendevårdarnas lagstadgade ledigheter ökar, och verksamheten blir mångsidigare genom att man stärker bland annat avlösarservicen och servicen med ambulerande familjevårdare.

- I fråga om närståendevårdare genomförs ett pilotprojekt om välfärdsremiss, och man undersöker möjligheterna att erbjuda en egen stödperson (= länkpersion).
- Närståendevårdarnas fysiska belastning i närståendevårdssituationer minskar genom att man erbjuder närståendevårdare handledning i kinestesi och genom att stärka rehabiliteringskunnandet vid intervallvårdsenheter.
- Förebyggande verksamhetsmodeller och verksamhetsmodeller som främjar närståendevårdarnas hälsa är i bruk i området (bland annat Kaiku-kortet, motionsrådgivning, OmaisOiva-stunder)
- Det har utvecklats en stödmodell för belastande närståendevårdssituationer. Bland annat med tanke på våldssituationer i familjer och nära relationer, plötsligt insjuknande och/eller kriser samt problem med mentala hälsan/rusmedel.

För utvecklingsprojektet ansöks om ett 613 658 euros anslag för åren 2025-2027 ur Anslaget för hälsofrämjande. Meningen är att man med anslaget anställer två projektarbetare på heltid samt arbetsinsatser på deltid (fysioterapeut, psykiatrisk sjukskötare). Projektets självfinansieringsandel är 10 % av budgetens totalkostnader det vill säga 68 610 euro fördelat på tre år.

Förslag till beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar

- 1) förbinda sig till projektet Ainutlaatusesti arjessa
- 2) delta i finansieringen av projektet åren 2025-2027 med välfärdsområdets självfinansieringsandel, sammanlagt 68 810 euro fördelat på tre år, under förutsättning att den finansiering som det ansöks om för projektet beviljas

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen godkände punkterna 1-2 i förslaget till beslut i enlighet med förslaget.

Ant. utvecklingskoordinatorn föredrog ärendet i början av sammanträdet.

Ordförande Sari Innanen lämnade sammanträdet på grund av jäv (förvaltningslagen 28 § punkt 1) och var frånvarande från sammanträdet under behandlingen av detta ärende och beslutsfattandet.

Första vice ordförande Arto Alpia fungerade som ordförande under behandlingen av detta ärende och beslutsfattandet.